

Sessiz Dönem Türk Sinema Tarihi (1895-1922)

Sinemanın bu topraklardaki serüveni Lumière Kardeşler'in Paris'te Grand Café'de düzenledikleri ilk sinematograf gösteriminden (28 Aralık 1895) yaklaşık beş ay sonra başladı. Gelişip yaygınlaşması ise siyasi konjonktüre paralel bir seyir izledi. II. Abdülhamit'in şahsiyetiyle özdeşleşen İstibdat Dönemi'nde iktidarın baskıcı, yasakçı ve sansürcü politikalarıyla karşı karşıya kaldı. Rağbet görmesine rağmen gerçek mekânına kavuşup ülke sathına yayılamadı. II. Meşrutiyet Dönemi'nde gümrük koşullarının iyileştirilmesi, ruhsat alma ve sinema salonu açma şartlarının makul bir düzeye çekilmesiyle birlikte daha yaygın ve etkin bir hale geldi. I. Dünya Savaşı yıllarında İttihat ve Terakki hükümetince propaganda, çeşitli yardım cemiyetlerince de gelir getirici bir araç olarak kullanıldı. Bu durum kurumsal düzeyde yerli film yapımının başlamasında başat bir rol oynadı. Mütareke ve işgal yıllarında ise İtilaf kuvvetlerinin kontrolüne girdi. Ancak işgalin tüm olumsuzluklarına varlığını güçlendirdi.

Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan, Ali Özuyar'ın hazırladığı "Sessiz Dönem Türk Sinema Tarihi" kitabı, Türk sinemasının Osmanlı'da başlayıp Cumhuriyet'in kuruluşuna dek süren sessiz yıllarının konu edildiği, titiz bir arşiv çalışması. Tarih metodolojisine dayanan bu incelemede söz konusu dönem, dört başlık altında (İstibdat Dönemi, II. Meşrutiyet Dönemi, I. Dünya Savaşı Yılları, Mütareke ve İşgal Yılları), derinlemesine ve bir bütün olarak ele alınıyor. Sinemanın dönemin siyasi, iktisadi ve sosyokültürel koşullarından nasıl etkilendiği, resmi arşiv belgeleri ve Osmanlı matbuatı esas alınarak, pek çoğu ilk kez yayımlanan onlarca belge ve görsel eşliğinde anlatılıyor.

Sessiz Dönem Türk Sinema Tarihi (1895-1922)

Yazar: Ali Özuyar

Sayfa: 408

YKY Sanat / Tarih / Sinema Tarihi